

Navzkrižni ogenj okrog Luke ne pojenja

Napovedano zamenjavo nadzornikov bodo poskušali preprečiti **mali delničarji**, ki imajo dobrih 33 odstotkov delnic podjetja, profesor Rado Bohinc pa ocenjuje, kaj so utemeljeni in neutemeljeni razlogi za odpoklic nadzornikov

ANJA HREŠČAK

V Vseslovenskem združenju **malih delničarjev (VZMD)** želijo preprečiti napovedano menjavo treh nadzornikov v Luki Koper. Tako so vsem 11.300 malim delničarjem, ki imajo poleg države soodločevalske pravice, poslali dopis in obrazec za prijavo in pooblastilo za glasovanje na skupščini, ki bo naslednji teden. Predsednik **VZMD Kristjan Verbič** je svoje stališče predstavil že v sredo na luškem zboru delavcev, ko je dejal, da bodo v **VZMD** storili vse, da preprečijo ravnanja, ki družbi škodijo.

Luka Koper je resda podjetje v večinski državni lasti, a ne zgolj v državni; Slovenija ima neposredno in posredno v lasti 67 odstotkov delnic, preostalih 33 odstotkov pa drugi, od tega 16 odstotkov fizične osebe, med temi denimo tudi odvetnik **Stojan Zdolšek** in njegova soproga, pa mnogi zaposleni, tudi nekateri sindikalisti. Za odpoklic nadzornikov je potrebnih 75 odstotkov glasov vsega kapitala. Predsednika Verbiča sta v napovedi akcije tako v sredo kot včeraj podprla **Davorin Petaros** - včeraj v vlogi vodje sekcije Luka Koper pri **VZMD**, v sredo pa kot predstavnik sindikata SPDS-KS-90, ter predsednik sveta delavcev **Mirko Slosar**. Omenjeni so tudi predlagani pooblaščenca za glasovanje na skupščini, zbiranje pooblastil pa se izteče danes.

Nadzornica in minister stopnjujeta pritisk

Sicer pa navzkrižni ogenj okrog Luke Koper tudi v politiki in organih družbe ne pojenja. **Alenka Žnidaršič Kranjc**, prva nadzornica, ki se ji obeta zamenjava, je v intervjuju za Primorske novice dejala, da imajo "aktivnosti, ki trenutno potekajo v zvezi z Luko Koper, hude zametke korupcije ter priprave na pranje denarja in pobiranje provizij, kar vsi vedo", celo premier **Miro Cerar**. Spet je priznala, da je v imenu Prve osebne zavarovalnice, katere solastnica je, preverila pripravljenost ostalih zavarovalnic in pokojninskih družb za investiranje v drugi tir. "To, kar sem naredila jaz, bi moral narediti minister," je dodala, pri čemer se ji mešanje nadzorniške funkcije in funkcije predsednice uprave zavarovalniškega holdinga Prva Group, v kateri je pristopila do morebitnih soinvestitorjev, ne zdi sporno. "Gašperšič me je klical že šest mesecev po tem, ko je bil Matić imenovan, in zahteval, da ga razrešim," je spet zatrdila.

Minister za infrastrukturo **Peter Gašperšič** je te njene očitke označil za neutemeljene in jo pozval, naj jih prekliče in se javno opraviči, sicer bo sprožil "ustrezne postopke". Vlada nima načrtov za privatizacijo Luke Koper, si pa ves čas prizadeva najti rešitev za gradnjo drugega tira, je spet poudaril. Tudi v SDH pravijo, da je trditev Žnidaršič Kranjčeve o razlogih za zamenjavo "iz konteksta iztrgana in z zlonamernimi zaključki". "Zaskrbljujoče je, da to postaja praksa določenih interesnih skupin, ki želijo z diskreditacijami zavarovati svoje ozke interese na račun omalovaževanja legitimnih interesov lastnikov družbe, ne glede na škodo, ki jo povzročajo družbi," so zapisali v SDH. Slednji so sicer že večkrat predstavili uradne razloge za zamenjavo nadzornikov, pravijo, da trenutna sestava nima pravih kompetenc za investicije, ki sledijo. Medtem ko v Luki Koper vseskozi izpostavljajo, da so lani dosegli rekordne rezultate, v SDH pravijo, da družba v preteklih

letih ni realizirala vseh načrtovanih investicij. V Luki Koper teh argumentov preprosto ne sprejemajo.

(Ne)utemeljeni razlogi in obračunavanje

Profesor korporativnega prava Rado Bohinc razlaga, da so za zamenjavo potrebni utemeljeni razlogi; ti se morajo nanašati na opravljanje nadzorniških dolžnosti in pooblastil in ne na gospodarsko stanje podjetja (dobičkonosnost, zmanjševanje stroškov ...). Utemeljen razlog je lahko le slabo, neučinkovito, neodgovorno, nezakonito izvajanje nadzorniške funkcije, pri čemer so odgovorni tudi za odpoklic uprave in imenovanje nove. Za tako ravnanje ali opustitev, če pride do škode, so nadzorniki odgovorni tudi odškodninsko, poudarja. "Legitimnost pa je načeta, če gre za t. i. politične zamenjave, zamenjave brez utemeljenih razlogov, izključno zaradi t. i. inkompatibilnosti, ne pa za zamenjave iz razloga neustreznega opravljanja funkcije in dolžnosti," doda Bohinc.

Javno obračunavanje med akterji pa ne škodi le Luki Koper, ampak tudi Slovenskim železnicam, trdijo slednje. Še zlasti jim škodi izjava Žnidaršič Kranjčeve, da je ustanovitev družbe za izgradnjo drugega tira "čisto pranje denarja". "Prav tako je škodljiva vsebina javnega pisma širšega vodstva Luke Koper, v katerem je, v povezavi z domnevnim ustanavljanjem holdinga, podana ocena, da se s tem 'rešuje druge neučinkovite državne strukture,'" je zapisal predsednik Sveta delavcev kapitalsko povezanih družb Slovenskih železnic **Silvo Berdajs** in hkrati zavrnil vse neutemeljene kri-

67

odstotkov delnic Luke Koper ima Slovenija (ne)posredno v lasti

Interpelacija zoper Gašperšiča

Interpelacijo, tretjo v tej vladi, je včeraj zoper ministra Petra Gašperšiča vložila Združena levica (ZL). Podpisali so jo v poslanski skupini nepovezani poslanci in nepovezani poslanec Andrej Čuš. Sum zaradi nezakonitega vplivanja na nadzornike Luke Koper ter domneve o privatizaciji državne infrastrukture so le pika na i, pravijo. Ministru očitajo še neodgovorno ravnanje pri izgradnji drugega tira, zmotila jih je revizija projekta, ki je šele dobila izvajalca, ter "zgodba okoli državnega podjetja 2TDK, ki je bilo ustanovljeno brez zakona in le s sklepom vlade brez javne obravnave," je opisal Matej T. Vatovec (ZL). "Poteze okoli drugega tira jasno kažejo, da ima minister v mislih prej kot čimprejšnjo izgradnjo drugega tira neke druge interese," je dejal. (ahr)

Mramor: Ključno slovensko podjetje

Zdelo se je že, da finančni minister Dušan Mramor ne bo imel kaj dodati k stališčem, ki jih je že izrazil o zadnjih dogajanjih v Luki Koper in o tem, ali nadzorni svet SDH in njegova uprava še uživata njegovo zaupanje. Pa si je premislil in povedal: "Edino, kar bi lahko rekel, je, da ministrstvo za finance Luko Koper podpira. V ponedeljek sem sam podpisal soglasje za desetletno zadolžitev Luke Koper in s tega vidika ni dvoma, da je Luka Koper ključno podjetje v Sloveniji. Sicer pa sem že rekel, da smo tudi za gradnjo drugega tira, ki bo omogočal razvoj Luki Koper, v proračunu 2017 predvideli približno 100 milijonov evrov za vložek v podjetje, ki bo vodilo postopek in financiranje gradnje." (jz)

Luka Koper je še vedno vroča točka. Foto: Andrej PETELINŠEK